

To: Undisclosed recipients:[Undisclosed recipients:];
From: (10)(2e)
Sent: Fri 8/28/2020 2:12:09 PM
Subject: FW: EXTRA TEKST NPO Politiek, 15.06-15.33 uur: Persconferentieminister-president Rutte na afloop van de wekelijkse ministerraad
Received: Fri 8/28/2020 2:12:12 PM

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: CAR Redactie <(10)(2e)@minaz.nl>
Datum: vrijdag 28 aug. 2020 4:08 PM
Onderwerp: EXTRA TEKST NPO Politiek, 15.06-15.33 uur: Persconferentie minister-president Rutte na afloop van de wekelijkse ministerraad

Ired47047extra
28-08-2020, NPO Politiek, 15.06 - 15.33 uur

Aantal persberichten: 6
Aanwezig RVD: Schrover, De Quaasteniet

PERSCONFERENTIE MINISTER-PRESIDENT RUTTE NA AFLOOP VAN DE WEKELIJKSE MINISTERRAAD

RUTTE

Ja goedemiddag, ik ben het voorgerecht want zo direct zullen hier, of althans in dit complex dacht ik, de drie ministers verschijnen die zich bijzonder hebben bezig gehouden – gezamenlijk met de collega's natuurlijk – met het opstellen van het volgende steunpakket. Maar goed, eerst ik. Allereerst, deze week hebben we de besluitvorming afgerond over de Rijksbegroting voor 2021. Dat is een bijzondere begroting, uiteraard ook even politiek gesproken, want de verkiezingen komen er aan. Dus voor dit kabinet is dat in ieder geval de laatste begroting missionair, misschien volgen er nog heel veel begrotingen demissionair, maar in ieder geval de laatste missionaire begroting. Maar dat is natuurlijk niet echt interessant. Wat natuurlijk echt bijzonder is, is dat een begroting is opgesteld in een periode waarin wij natuurlijk allemaal in Nederland te maken hebben met de gevolgen van de coronacrisis. En je ziet in ramingen van het CPB dat er een flinke krimp is. Je ziet dat we volgend jaar wel kunnen uitgaan van enig herstel, maar dat we tegelijkertijd zullen zien dat de werkloosheid nog blijft ophopen. En daarom hebben we ook geprobeerd om een begroting te maken die er voor zorgt dat waar nu twee taken hebben als land, maar ook als politiek, namelijk er voor zorgen dat we zo goed mogelijk medisch door de crisis heen gaan, door de coronacrisis. En twee, er voor zorgen dat we als land ook weer zo sterk mogelijk er voor staan na de economische crisis die voortkomt uit de coronacrisis. Dat zijn de twee taken en deze begroting houdt zich dan natuurlijk in het bijzonder bezig met: wat moet er gebeuren om er uiteindelijk economisch qua banen, qua economische groei er weer zo goed mogelijk voor te staan. Ik denk dat we daarin geslaagd zijn. Het is nooit perfect, maar volgens mij zijn we er in geslaagd om balans te vinden en de maatregelen te nemen die nodig zijn voor investeringen en voor ook zekerheid de komende tijd, en eerlijkheid in Nederland in een tijd waarin veel mensen zich grote zorgen maken. Niet alleen medisch, maar dus ook over een baan, over de economie. Op Prinsjesdag komt dat naar buiten en thans is dat bij de Raad van State om advies uit te brengen. Daar is het nu heen gestuurd, gisteren dacht ik al.

Dan is er gisteren overleg geweest met vakbonden en werkgevers, de sociale partners over het derde steun- en herstellepakket voor ondernemers en werkenden. Dat is inmiddels ook af. Wouter Koolmees, Wopke Hoekstra en Erik Wiebes zullen dadelijk nog het een en ander toelichten, zei ik al. Een paar dingen daar over. Het is een zeer omvangrijk pakket opnieuw. Meer dan 10 miljard euro in kosten. Maar vooral ook omvangrijk omdat het breed is, het is een steun- en herstellepakket waarbij naast steun om er voor te zorgen dat bedrijven overeind kunnen blijven waar het enigszins mogelijk is, waar banen zo goed mogelijk overeind kunnen blijven, is er ook veel ruimte voor de sociale kanten. Want er zullen natuurlijk momenten nu komen dat bedrijven het misschien toch niet redden, of uiteindelijk wel moeten gaan inkrimpen. Dan is het van groot belang dat mensen van werk naar werk worden geholpen. Dus dat hele aspect krijgt nu ook steeds meer aandacht. Jullie zullen zo horen, en hier en daar is er ook al iets over in de media verschenen, dat de lopende steunmaatregelen worden verlengd tot in eind 2021. Hier en daar worden de voorwaarden aangepast zodat ze ook meer gericht zijn op de lange termijn. En tegelijkertijd zal je zien dat voor een aantal van die maatregelen zoals de NOW-regeling en de tegemoetkoming vaste lasten in het MKB, dat die regelingen

geleidelijk aan ook in stappen worden verkleind, worden afgebouwd. Tegelijkertijd zijn we heel druk bezig om er voor te zorgen dat er extra middelen komen bedrijven te helpen om te investeren in economische groei en om mensen via scholing en begeleiding richting nieuw werk te helpen. Maar nogmaals, het eerlijke verhaal is ook dat in zo'n economische krimp het niet mogelijk is om ieder bedrijf en iedere baan thans overeind te houden. Er zijn veel sectoren die zitten te schreeuwen om mensen. Het zal ook niet zo zijn dat iedereen van werk naar werk kan worden geholpen, maar er is wel alles op gericht. Uiteraard, eerste de eigen baan, prioriteit, als dat niet gaat, als het enigszins kan, van werk naar werk. En daarmee schouder aan schouder staand in Nederland om dit voor elkaar te krijgen.

Daarbij is het natuurlijk ook onzeker hoe het virus zich verder ontwikkelt. We zitten in deze fase van maximaal controleren van het virus zolang er geen vaccin is. Dus zolang we in die fase zitten hebben we te maken met het virus in dit land en is het van groot belang dat we er met zijn allen ook voor zorgen dat het virus niet de kop kan opsteken. Je ziet nu de laatste weken, ik heb nog niet de cijfers van vandaag, misschien dat u ze net gekregen hebt, ik heb ze nog niet gezien. Maar je ziet zo de afgelopen paar weken dat in ieder geval de ergste stijging er weer uit is, maar niettemin ligt het nog steeds op een hoog niveau van op de 450 tot 550 besmettingen per dag. En dat heeft ook weer risico's dat uiteindelijk dan ook weer de druk op de zorg gaat oplopen en dat heeft natuurlijk daarmee ook weer risico's dat je uiteindelijk maatregelen zou moeten nemen die ook voor de economie niet goed zijn. Dus dat moeten we voorkomen, en dat kunnen we voorkomen, dat weten we, als we de 1,5 meter houden, als we onze handen stuk wassen, thuis blijven bij klachten, je laten testen bij klachten. Dan kunnen we het virus onder controle houden. En nogmaals, dat zijn echt de twee topprioriteiten voor de komende tijd. Er voor zorgen met elkaar in Nederland dat we zo goed mogelijk door de economische crisis varen, zo sterk mogelijk daar weer uit proberen te komen, met zo veel mogelijk behoud van werkgelegenheid. En tegelijkertijd met elkaar er voor zorgen dat we de gezondheidscrisis ook zo goed mogelijk beheersbaar houden tot er een vaccin is.

DE WINTHER (DE TELEGRAAF)

Meneer Rutte, wat is er nog over van de geloofwaardigheid van minister Grapperhaus nadat er is gebleken dat er op zijn huwelijk een loopje wordt genomen met de door hem zo zwaar onder de bevolking aangebrachte coronaregels?

RUTTE

Ja voor mij geldt dat geloofwaardigheid ook samenhangt met onder ogen zien als iets niet goed gaat. Dat doet hij. Er is uitvoerig gepoogd bij dat huwelijk alles te doen met aantallen en alle mogelijke regels om de gedragsregels te handhaven, maar er zijn wel dingen fout gegaan. Dat is gewoon duidelijk. En daar heeft hij ook spijt voor betuigd. Want zoals hij ook zelf zegt: de minister moet het goede voorbeeld geven. Maar wat mij betreft staat zijn geloofwaardigheid niet ter discussie, want als je iets fout doet, of als er iets niet goed gaat, dan heb je dat ook te erkennen, en dat doet hij.

DE WINTHER

Nederlanders erkennen wellicht ook wel dat ze af en toe de fout in gaan, maar moeten wel een boete betalen. Gaan die boetes nu van tafel voor die mensen?

RUTTE

Nee, maar het is nou ook niet zo dat we in Nederland de hele tijd mensen aan het beboeten zijn. Volgens mij is de volwassen samenleving die we hebben er een waarin we van persoon tot persoon met elkaar zeggen: houd je aan de regels. En is het dan goed als mensen zich daar niet aan houden? Nee. Is het soms onvermijdelijk of begrijpelijk dat er een keer iets fout gaat? Ja dat kan een enkele keer gebeuren. Het mag natuurlijk niet en het is ook niet goed voor de verspreiding van het virus. Daarom is het ook zo belangrijk dat we ons allemaal aan die regels houden.

DE WINTHER

Maar meneer Rutte, het is toch niet uit te leggen dat de man die door het kabinet wordt aangewezen om de bevolking te wijzen op het belang en het naleven van de coronaregels, zelf wegkomt met 'sorry' zeggen, terwijl gewone Nederlanders die geen minister zijn een boete krijgen en die moeten betalen, die soms ook echt flink in de papieren loopt.

RUTTE

Nogmaals, het doel van het kabinet is niet boetes uitdelen.

DE WINTHER

Ze worden wel uitgedeeld.

RUTTE

Ze worden uitgedeeld als mensen op bepaalde momenten, dat is gewoon in het strafrecht zo geregeld en in de boetesystemen. Wat hier geldt is dat iets niet goed is gegaan in een huwelijk wat aan alle kanten de poging heeft gedaan om zich aan de regels

te houden. Maar er is iets absoluut niet goed gegaan, dat klopt, dat zie je op de foto's. Dat erkent hij. Hij betuigt daar spijt voor. En mijn oproep aan iedereen, ook aan Ferd dus, aan mijzelf, aan u, aan iedereen in Nederland: we moeten ons houden aan de regels. En dat is gewoon echt van heel groot belang, want daarmee voorkomen we de verspreiding van het virus.

DE WINTHER

Dus als je je fout erkent en daar verontschuldigen voor aanbiedt bij de boa's of de politie, dan kan je die boete ook wel verscheuren?

RUTTE

Nee, nee. Natuurlijk niet. Alleen is het niet een doel om boetes uit te schrijven. Het doel is dat in dit land van volwassenen tot volwassenen met elkaar in gesprek zijn en zeggen 'we zitten met een rotsituatie, met een virus wat niemand heeft gewild, wat een enorme impact op onze samenleving heeft, wat ertoe leidt dat zeker in de periode april, mei, juni, heel veel mensen in eenzaamheid hebben doorgebracht'. Heel veel mensen vergaande gevolgen hebben ervaren in hun persoonlijk leven, in hun werkzame leven, van wat het betekent in een land als Nederland. En daarom is het zo belangrijk dat we ons aan die regels houden, zodat we het virus controleerbaar houden. In die fase zitten we nu gelukkig met zijn allen. We zitten niet meer in die hevige piek van maart, april. Maar daar horen wel regels bij. En als Grapperhaus, of ik, of wie dan ook, op een gegeven moment moet vaststellen dat het niet gelukt is in een bepaalde situatie om die regel goed na te leven, dan heb je dat te erkennen, dan heb je daar spijt voor te betuigen en je leven weer te beteren. En als er een boete wordt opgelegd, dan heb je die gewoon te betalen.

DE WINTHER

Moet minister Grapperhaus niet gewoon een boete betalen ook al is die niet opgelegd dan?

RUTTE

Nee, maar ik begreep dat hij een bedrag heeft overgemaakt aan het Rode Kruis om daarmee in ieder geval zijn gevoel van spijt op die manier te ondersteunen.

BORGMAN (NOS)

Nog even aanvullend meneer Rutte, want diezelfde zaterdag dat minister Grapperhaus op het bordes zijn huwelijk vierde werd er in Haarlem een kinderfeestje opgebroken, afgebroken, door boa's die met zestien politieagenten en politiehonden daar een woning kwamen binnenvallen, omdat mensen zich niet aan de afstandsregels hielden. Waarom in het ene geval wel en in het andere geval niet?

RUTTE

Wat ik u zei, bij het huwelijk overwegend, dat was ook helemaal gepland zo met het bureau dat het organiseerde, het aantal mensen wat daar was, de placering van mensen aan de tafeltjes etc. etc.. En er zijn een paar momenten geweest waar het niet goed ging. Dat zie je op die foto's. Daar is het niet goed gegaan. Maar overwegend was alles erop ingericht om je te houden aan die anderhalve meterregel, je handen te wassen etc., geplaatst te zitten, etc. Daar is vreselijk hard aan gewerkt. Dat is mij van alle kanten bevestigd. De foto's laten zien dat het om een paar momenten, die bordesscene zeg maar, niet goed ging. En daarvan heeft Ferd gezegd 'daar baal ongelooflijk van, daar betuig ik spijt voor'. Maar het is niet zo dat dit huwelijk in de opzet zich niet kon houden aan de gedragsregels, in tegendeel. Maar het is wel fout gegaan.

BORGMAN

Maar dat gold voor dat kinderfeestje ook. En de vraag is natuurlijk toch, dan staat u daar over een paar weken weer tegen Nederland te zeggen 'houd u vooral aan de anderhalve meter afstand', maar dan denken de mensen thuis ook van 'ja doe, waarom zouden we dat nog doen?'.

RUTTE

Maar even, he, ik vraag niemand in Nederland om zich aan de anderhalve meter afstand te houden, omdat ik dat belangrijk vind of wat dan ook. Doe het vooral niet voor mij. Echt, even heel duidelijk he, doe het niet voor mij. Ik vraag helemaal niet aan mensen om iets voor mij te doen, of Ferd Grapperhaus vraagt dat niet. Wij zitten met een zeer ellendige situatie in de hele wereld op dit moment en dat is dat zich een virus heeft gemanifesteerd, wat enorme impact heeft op de gezondheid van mensen. Onze hele gezondheidszorg bijna heeft doen omkieperen. En dankzij het ongelooflijk harde werken in dezelfde zorg door verpleegkundigen en artsen is dat voorkomen. Maar allerlei geplande operaties, kankeroperaties, kniehersteloperaties, moesten wel worden uitgesteld, dus het heeft enorme impact, los van de sociale impact die ik net al schetste, wat het voor mensen betekent, bedrijven betekent, die dreigden om te vallen. Dus doe het niet omdat ik het vraag. Ik, mijn rol is Nederland te vertellen: 'willen we dat virus eronder houden, dan moeten we met zijn allen, dit zijn de feiten, dit is wat de deskundigen ons vertellen, overal in de wereld gebeurt dit, sociaal distantie houden'. En social distancing is gewoon Nederlands is de

anderhalve meter. En je handen stuk wassen en thuis blijven bij klachten en je meteen laten testen en zoveel mogelijk thuis werken. Dat is de reden. De reden is niet omdat de regering iets vraagt of dat er een regel is. Dat is het niet. Net zoals je niet ook, het is niet zo dat je niet door rood mag rijden, omdat ik dat vraag. Je mag niet door rood rijden, omdat het levensgevaarlijk is. Die anderhalve meter houd je je aan, omdat het gewoon gevaarlijk is als het niet doet.

BORGMAN

Maar dan zegt u 'op dat feest heeft iedereen ontzettend zijn best gedaan om zich aan die maatregelen te houden, maar het is nou eenmaal op bepaalde momenten niet gelukt'. De conclusie zou ook kunnen zijn dat die anderhalve meter niet te handhaven is, dat het dus een onhoudbare maatregel is.

RUTTE

Dan hebben we een heel groot probleem als dat zo zou zijn, dus dat is onacceptabel. Er is namelijk geen alternatief voor de anderhalve meter. Even heel duidelijk mensen. Er is géén alternatief voor de anderhalve meter. Want we weten één ding: dat virus beweegt zich in een boog naar de andere persoon. En zodra je ruim een meter afstand houdt, anderhalve meter als norm, zeg tussen de tachtig centimeter en een meter twintig, doe veiligheidshalve anderhalve meter, de meeste landen houden zich aan de anderhalve meter, sommigen één meter, sommigen twee meter. Maar sociale distantie, in Nederland de norm anderhalve meter, dan kun je het beheersbaar houden. Als ik het nu zou hebben, als ik nu, ik heb geen klachten, maar stel dat, je kan het een paar dagen al in je hebben en anderen aansteken, zonder dat je zelf klachten hebt, dan kan ik u niet aansteken. Er is geen alternatief voor die anderhalve meter. En dan ze eindeloos gaan demonstreren en weet ik veel, dat mag allemaal, we luisteren er ook naar, respectvol, we luisteren naar iedereen die een afwijkende mening heeft. Maar all evidence, alle bewijzen in de wereld is, en dat is mijn taak en van Hugo de Jonge, om Nederland steeds weer te vertellen: 'jongens, dit is wat wij weten, dit is alle informatie die we hebben en op basis van die informatie, testen, thuis blijven bij klachten, testen'. Maar in eerste plaats die anderhalve meter.

BORGMAN

Het is uw taak zegt u, het is de taak van De Jonge, maar het is dus niet meer de taak van Grapperhaus, want die heeft eerder wel gezegd 'je bent asociaal als je na al deze oproepen nog een feest houdt waarbij het niet mogelijk is om je aan de regels te houden'. Dus het is uw taak, het is van De Jonge zijn taak, maar niet van Grapperhaus?

RUTTE

Ja, bij dit feest was dat op zich de mogelijkheid, maar je ziet dus dat het op dat moment van die bordesscene fout gaat. Maar alles wat ze daarbinnen hebben ingericht, het aantal mensen wat er was, het feit dat ik niet eens wist dat het huwelijk plaats vond... Dat heeft hij zo klein gehouden. En op de dag zelf, dat vond ik heel aardig, heeft hij alle collega's een kaartje gestuurd en gezegd 'ik hoop dat ik over een jaar een normaler feest kan organiseren. We hebben nu in een hele kleine kring het huwelijk gesloten'. Ik heb meteen gesms't en gezegd joh 'jij en Elizabeth ongelooflijk gefeliciteerd, wat mooi voor jullie na alles wat jij hebt meegemaakt, wat jullie hebben meegemaakt.' Dat hele huwelijk was ingericht op het fatsoenlijk doen, maar het is bij die bordesscene fout gegaan. En daar heeft hij zijn spijt voor betuigd.

BORGMAN

En dat is het dan?

RUTTE

En dat, ja, daarmee vind ik, laat hij zien dat hij daar ongelooflijk van baalt en nogmaals, is dat goed? Nee. Kan er iets fout gaan? Ja er kan een keer iets fout gaan. Hier is dat fout gegaan en wij als bestuurders hebben natuurlijk een bijzondere verantwoordelijkheid om dan ook echt tegen Nederland te zeggen 'dit had niet gemogen'.

WESTER (RTL NIEUWS)

Hoe lastig is het voor een minister van Justitie om de komende tijd met een slot op de mond te moeten praten?

RUTTE

Hoezo?

WESTER

Nou (onverstaanbaar, red.) het is zojuist al even genoemd als asociaal als het verkeerd gaat op je thuisfeestje, kan hij helemaal niet meer gebruiken.

RUTTE

Ik denk dat hij dat wel kan, maar dat hij zal moeten zeggen 'luister, ik heb gewoon een fout gemaakt. En daar heb ik excuses

voor gemaakt'. En het is ernstig, maar besturen is ook als je een fout maakt, zo'n fout toegeven en daar je verantwoordelijkheid voor nemen. Zeggen 'dat had niet gemogen'.

WESTER

Ja, maar die vermanende vinger, die kan hij niet meer opsteken naar ons.

RUTTE

Het is natuurlijk niet zo, ik bedoel, er zijn geen heiligen. U, ik, niemand hier is een heilige. We hebben hier te maken met een virus, waarvan we weten dat de enige manier om dat eronder te houden is afstand houden. Helaas, ik zou u ook liever weer knuffelen, en u en iedereen. Gaat niet. Anderhalve meter. Maar we weten ook, dat zien we overal in de samenleving, dat het 'oeps, pas op', op straat, ik liep, loop hier ook net naartoe. Het is eigenlijk vrij druk, dus vermijd drukte. Dus ik loop aan de andere kant van de straat om te voorkomen dat je tegen mensen op botst. Dat gebeurt natuurlijk heel veel mensen: je probeert allemaal zo goed mogelijk die 1,5 meter afstand te nemen. Niemand is heilig. Ook Ferd Grapperhaus niet, dat blijkt. Dat vond hij trouwens zelf hiervoor ook al. Hier is iets fout gegaan en het huwelijk was verder compleet ingericht en voorbereid op de 1,5 meter en die hygiëneregels, maar er ging iets fout. Dat zie je bij die foto's en daar heeft hij spijt voor getuigd.

WESTER

Dus de boodschap van Grapperhaus is de komende tijd van 'ik heb nu gezien hoe makkelijk het fout kan gaan, wees alsjeblieft niet zo dom als dat ik ben geweest en doe het een stuk voorzichtiger'?

RUTTE

Ja dat zijn hele goede teksten. Ja, die zou zo kunnen uitspreken.

(10)(2e)

(BNR)

Ik hoor net dat Grapperhaus zeker 390 euro heeft overgemaakt naar het Rode Kruis...

RUTTE

Dat weet ik niet. Ik heb alleen gehoord dat hij van plan was aan het Rode Kruis te doneren om daarmee op die manier te onderstrepen dat hij spijt betuigt.

(10)(2e)

Ja, de Ierse Eurocommissaris, Phil Hogan, die heeft moeten aftreden omdat hij ook het verkeerde voorbeeld gaf en geen afstand hield. Heeft u daar met Grapperhaus over gesproken? Over zijn positie?

RUTTE

Nee. Ik vind ook niet dat dat vergelijkbaar is. Wel in de zin natuurlijk van de 1,5 meter, dat is helder. Maar hier, ik ken niet precies de casus Hogan, maar ik begrijp dat daar sprake was van bijeenkomst die in zijn hele opzet al niet voldeed aan de afstandseisen en daar was bij dit huwelijk totaal geen sprake van. Hier was namelijk goed georganiseerd met (onverstaanbaar, red.) alles er op en er aan. Handen wassen, gel gebruiken, geplaceerd zitten, de 1,5 meter maximaal handhaven, stelletjes mogen bij elkaar maar niet bij anderen, andere stelletjes of andere mensen. Maar je ziet ook bij die bordesfoto fout gaan.

(10)(2e)

Ja, dus hij mag zijn baan nog even houden, (onverstaanbaar, red.) Grapperhaus of hij zich gedraagt voortaan.

RUTTE

Hij moet gewoon... hij heeft gewoon hier zijn voor betuigd. Laten we het nou ook even helder maken en dat is goed.

(10)(2e)

Het is natuurlijk heel schadelijk hè, denk ik voor de beeldvorming, voor ook het gedrag van de Nederlanders, een slecht voorbeeld. Hoe ziet u dat? Bent u daar bang voor dat de mensen er een voorbeeld aannemen?

RUTTE

Dat mag wel een keer. Mensen moeten niet omdat ik zeg 'houd je aan de 1,5 meter'. Ja de 1,5 meter houden jongens, ga dan elkaar allemaal we knuffelen in Nederland. Als je het voor mij doet of voor Ferd Grapperhaus om ons blij te maken. Houd op. (Onverstaanbaar, red.) Je ziet op dit moment heel veel banen verloren gaan, bedrijven in de problemen, mensen in eenzaamheid. Ik bedoel we hebben als land (onverstaanbaar, red.), echt als land gaan we door een ontzettende moeilijke fase. De taak die Tamara van Ark, Ferd Grapperhaus, Hugo de Jonge, ik heb is alles, laat maar zeggen, dagelijks bestuur in het kabinet van de coronacrisis is iedere keer zeggen, als we iets weten, dat delen met Nederland. Nou één ding wat consequent

weten vanaf het begin, heel veel weten we niet, dingen die we dachten te weten zijn dan toch net weer anders, dat is nou eenmaal zou met wetenschap met zo'n virus. Maar één ding is een consequente lijn en dat is: blijf thuis blijf klachten, laat je testen, houd de 1,5 meter, was je handen stuk. Dan is het onze taak dat met Nederland te delen, maar dan moet Nederland niet denken 'oh dat doe ik dan voor Mark Rutte of Ferd Grapperhaus'. Nee, alsjeblieft. Dat doen we...

(10)(2e)

Daarom...

RUTTE

Wacht nou even, dat doen we omdat we met elkaar dat virus eronder moeten krijgen en onze taak is, we hebben geen... we zitten hier niet hiërarchisch te besturen. Wij zijn bij gebrek aan een goed excuus op deze plekken neergezet om dat namens Nederland te mogen doen. Dat vind ik ongelooflijk eervol en dan is het mijn taak om, als ik iets weet, dat met jullie, via jullie, met Nederland te delen en echt die 1,5 meter is heel belangrijk en hier ging dat fout en daar baalt hij ontzettend van.

(10)(2e)

Maar daarom is het zo pijnlijk, want er gaan veel banen verloren, nu al, Schiphol, ook bij BNR, door die crisis. Wat wil u zeggen tegen die mensen die nu al hun baan verliezen?

RUTTE

Daar zeg ik tegen dat wij ook bestuurders dus duidelijk geen heiligen zijn, dat ook wij fouten maken. Dat het niet goed is als je je niet aan de 1,5 meter houdt, dat het helaas wel gebeurt. Dat in dit geval, en bij een bestuurder natuurlijk nog tien keer extra, omdat wij het goede voorbeeld moeten geven, dat snap ik, het nog ernstiger is als dat niet lukt. Dat snap ik allemaal en dat is ook niet goed en dan vind ik ook dat je taak is als bestuurder om op dat moment te zeggen als je dat ook echt vindt en dat vindt hij. Het moet wel intrinsiek zijn, dan is hier het geval, hij is echt hier behoorlijk stuk van. Dat we nu natuurlijk zo'n schaduw over het huwelijk is gaan liggen, dat vindt hij verschrikkelijk, maar vooral ook dat in Nederland heel veel mensen zullen denken 'als hij niet, waarom ik dan wel'. En daarom wil ik zo'n punt nog een keer van maken: dat als mensen daar aanleiding zouden zien om te zeggen 'nou dan houd ik me er ook niet meer aan'. Ja jongens, dat is natuurlijk idioot, want dan laten we een van de belangrijkste regels los die er niet zijn om als wij die willen afdwingen, als ik een soort idee had van ik vind het niet fris op straat als mensen elkaar knuffelen, we gaan lekker die 1,5 meter invoeren. Ik ben dol op knuffelen, maar het mag nu gewoon even niet, omdat dan het virus zich te snel kan verspreiden met alle gevolgen voor banen, voor bedrijven, voor de gezondheidszorg, noem maar op.

VRAAG

Heeft u al iets te melden over discotheken en nachtclubs. Mogen die wel of niet open per 1 september?

RUTTE

Nee, daar komt nog een advies over, maar ik ben niet hoopvol. Als je nu ziet dat het virus zich ontwikkelt zou ik daar niet hoopvol over zijn.

VRAAG

Dat advies ligt er toch al, want per 1 september...

RUTTE

Nee, ik heb het nog niet gezien. Volgens mij komt dat binnenkort.

VRAAG

Moeten we eigenlijk niet concluderen dat ondanks alle maatregelen die de heer Grapperhaus heeft genomen, zoals u zegt, dat bruiloften eigenlijk gewoon nog niet kunnen.

RUTTE

Nee, dat moeten we niet controleren, want je kunt weldegelijk zo'n bordesfoto nemen met de afstand. We hebben dat laatst als kabinet, het is een verschrikkelijke lelijke foto, dat moet ik dan wel toegeven, dat we in de tuin van het Catshuis staan. Nou en allemaal op de 1,5 meter, dat ziet er natuurlijk niet uit, maar het kan wel. Je gaat nooit een huwelijk afzeggen omdat dan die bordesfoto niet gezellig is. Maar hier is gewoon bij die foto was misgegaan jongens, echt, en dat is niet goed.

VAN WETTEN (ANP)

Maar is dat niet het punt juist, van dat het wel kan op papier, je kunt het zeggen, je kunt het aan mensen vragen, maar het gebeurt niet.

RUTTE

Het gebeurt wel. Heel veel mensen houden zich hier aan, en ook zij hebben zich die dag er verder aan gehouden. Uit alle informatie die ik er over heb gekregen en hoe ze het hebben voorbereid. Groep klein gehouden, voldoende in- en uitgangen, volgende placering etc. Mensen die bij elkaar in bed liggen normaal gesproken mogen ook bij elkaar aan tafel, de rest niet, je houdt afstand. Allemaal netjes geregeld. Maar het gaat fout bij die trouwfoto. Maar je gaat natuurlijk niet een huwelijk afzeggen in Nederland omdat je denkt: dan kan ik de trouwfoto niet...nee, die kun je niet gezellig maken, dat klopt. Dat zie je hier maar weer 's. Je moet ook daar dus zorgen dat je, en dan kun je het ook nog zo regelen dat de stelletjes bij elkaar staan en zolang het echtpaar van plan is het huwelijk te consumeren kunnen die ook bij elkaar gaan staan.

WESTER (RTL NIEUWS)

Even los van de heer Grapperhaus, vind u dat de zaaleigenaar of een man van de gelegenheid, vrouw, dat die iets te verwijten valt?

RUTTE

Nee, dat geloof ik niet, want wat ik begrijp is alles er aan gedaan dit te organiseren. Gaat het op dat bordes fout, maar verder hebben ze daar volgens mij, wat ik begrijp, alles aan gedaan. En dat is ook precies de oproep die ik vorige persconferentie deed aan zaaleigenaren: thuis maximaal 6 mensen op bezoek. Even los van kinderen onder de 12. En alleen als je dan thuis niet die 1,5 meter kunt houden, nou bij mij gaat dat niet, bij anderen misschien wel, hangt er vanaf hoe groot je woonkamer is, maar maximaal 6. Want als je er meer hebt, ook al zou de woonkamer het aan kunnen dan heb je weer een probleem bij de voordeur etc. Je moet ook de in- en uitgangen moet je over nadenken. Maximaal 6. En daarom heb ik ook gezegd: als je nou dat soort dingen organiseert, doe het liever in de horeca. Die zijn er goed op voorbereid, die doen het netjes. En tegen de zaaleigenaren nog een keer gezegd: zorg nou echt ook voor placering, dat niet, ik gebruikte toen twee voornamen, zal ik niet herhalen, dat niet twee mensen die elkaar een tijd niet gezien hebben na een paar drankjes alsnog om elkaar heen gaan hangen. Dat gebeurt eigenlijk heel netjes. En dat is volgens mij ook hier gebeurt. Alleen bij de bordesfoto gaat het fout.

WESTER

Ik vraag dat hierom, omdat ik ken uitbaters van horecagelegenheden en zalencentra die een boete hebben gekregen omdat hun gasten zich even niet aan de regels hielden, terwijl zij het allemaal dachten goed geregeld te hebben en zij de boete kregen, omdat die gasten even dom deden.

RUTTE

Het verzoek natuurlijk aan de horeca en zaaleigenaren is: zorg nou dat het zo geregeld is en treed ook op als het niet gebeurt. Ik ben daar niet bij geweest. Deze foto is volgens mij buiten en of daar dan de zaaleigenaar verantwoordelijkheid aan heeft, ik vermoed van niet. Volgens mij heeft hij dat netjes gedaan, maar gaat er wel iets fout bij die foto.

WESTER

Ja maar er zijn zaaleigenaren die zeggen: ik heb het ook heel netjes gedaan, alleen die gasten deden even doen.

RUTTE

Ja, maar dat is helaas niet...kijk, de handhaving van de regels in de horeca ligt bij de ondernemer. In eerste plaats dat u en ik ons normaal gedragen in het café, restaurantje of als we naar een zaaltje gaan met een groep mensen. Dat is in de eerste plaats onze eigen verantwoordelijkheid, want: het virus. Dan is vervolgens het van groot belang dat de zaaleigenaar natuurlijk op dat moment de handhavende instantie is. We kunnen niet overal een politiemannetje neerzetten. En als dat dan echt flagrant niet gebeurt, dan zou je in theorie ook nog kunnen zeggen tegen een zaaleigenaar: ja vriend, hier is iets echt fout gegaan. Mijn beeld van de horeca is dat ze dat gemiddeld genomen echt netjes doen. Trouwens meer dan gemiddeld genomen. Ik kom er zelf wel 's in de horeca. Ik moet toch overal briefjes invullen. Je ziet gewoon dat mensen echt proberen met alle gevolgen ook voor de bezetting van een café of restaurant, wat echt minder is dan vroeger, het goed te regelen, maar ja, vervolgens, moet je er ook voor zorgen dat het...

WESTER

Dus de zaaleigenaar had bij de bruiloft moeten handhaven, zegt u eigenlijk?

RUTTE

Ja, maar uw vraag was: is hen dan iets te verwijten? Ik was er niet bij. En het is buiten, dus dat weet ik gewoon niet. Ik ben geen politiemannetje, maar in algemene zin geldt – ik kan dat niet precies inschatten voor dit huwelijk – dat de zaaleigenaar daar een bijzondere verantwoordelijkheid heeft die hij ook neemt.

(Lettelijke tekst, ongecorrigeerd TS/KJ/SP)